

Trouw ★★★★★ Zachttop lachen

‘Zachttop lachen’: innemende voorstelling over de trauma’s van een kwetsbaar kind

Ze koestert de trui met zeehond die oma Helena ooit voor haar breide, Malou, de jonge vrouw die in de voorstelling *Zachttop Lachen* een psychiater bezoekt. Bang voor verkeer en bang om te slapen, angstig voor de beelden die in haar droom zullen opduiken. Wat die beelden zijn wordt tijdens de opeenvolgende sessies met de psychiater uit de doeken gedaan. En ook waarom die trui zo belangrijk voor haar is. Actrice Esther Scheldwacht bewerkte voor *Zachttop Lachen* het gelijknamige boek van Malou Holshuisen tot een innemende voorstelling, die ze ook regisseerde.

Jonge vrouw bij psychiater. De gedachten gingen even terug naar *The Almighty Sometimes* van Theater Oostpool, vorig seizoen, maar er is een wereld van verschil tussen de bipolaire Anna die wilde stoppen met medicatie en deze Malou (Emma Buysse) die juist zeer gehecht is aan haar drie ‘pammetjes’ per dag.

Zwijgzaam geprogrammeerd

Onrust probeert ze weg te lachen met flauwe grappen (“Iedereen heeft een rugzakje, ik ook nog een trolley plus handbagage”), maar de aanvankelijk wat brommerige psychiater (Kees Hulst) duldt geen tegenspraak: stoppen met die pillen, want ‘je verdooft jezelf’ en dan komt er niks van traumaverwerking terecht. En een trauma draagt Malou met zich mee: het verlies van een dierbare schoolvriendin, Adé. Het verdriet daarover kon ze met niemand delen, zeker niet met haar Indische oma Helena of haar eigen moeder. Een generatielijn die haar ‘zwijgzaam heeft geprogrammeerd’.

Bron Foto Annemieke van der Togt

Het gegeit tussen de twee vriendinnen, met flarden schoolcultuur aan de ene kant (“Wat een stomme trui”) en de sfeertekening van de Indische cultuur (“Niet praten en Jappen haten: Toyota of sushi komen er niet in”) aan de andere kant; het zou allebei genoeg zijn voor een eigen voorstelling, maar toch valt *Zachtop Lachen* bijna nergens in de val van de overdaad. De twee lijnen komen prachtig samen in de kamer van de psychiater (die soms wel wat veel tekst krijgt om zijn werkwijze uit te leggen).

Aaibaar als een zeehond

Lidwien van Kempen ontwierp een halfronde bank met een hoge achterkant, waar je ook bovenop kunt staan of achter verdwijnen, mogelijkheden die Scheldwacht optimaal benut in haar mise en scène.

Haar drie spelers zijn lekker bezig. Ja, drie. Om te beginnen Kees Hulst. Zijn psychiater is geestig en hij beweegt prachtig mee met de tegenwind van zijn cliënt. Dan Minouk Beekman. Zij dubbelt soms de tekst van Malou, zingt prachtig en is het betreurde vriendinnetje. En tot slot Emma Buysse. Geweldig transformerend als Malou, die geleidelijk haar opgezette stekels intrekt en het kwetsbare kind daaronder blootgeeft. Aaibaar als een zeehond, spiritueel symbool van aanpassingsvermogen en het loslaten van oude patronen. Het zal geen toeval zijn.